

ням про асигновку 1000—1500 карб. на удержання заснованого товариством в минулому році зоологічного саду, висловлюючи, разом з цим, свою агоду на те, щоб сад цей звався місним. Товариство має на думці зібрати як найвищу колекцію звірів, птахів і т. ін., що живуть в межах Росії. Поки що в зоологічному саду зібрано 398 екземплярів різних створіння. Літом минулого року завітало до зоологічного саду більше, як 100,000 осіб.

З'їзд представників спілки служачих в сільському господарстві на Україні почеться в Києві 23 январа в помешканні дворянського зібрання. Це вже буде п'ятий з'їзд спілки. Програма його така: 1) вибори президума; 2) справоздання про діяльність центральної ради; 3) доклади ревізійної комісії, посередницького суду, суду чести, контрольного комітету; 4) справоздання представників відділів про діяльність їх; 5) доклади комісії; 6) розгляд видатків і прибутків на 1910 р.; 7) доклад представника пенсійної каси; 8) вибори уряду товариства і почесних членів; 9) біжучі справи. З'їзд відбуватиметься в продаж кількох днів.

Справу інженера А. П. Рузького, яку мали розглядати 18 январа, одсунуто на 23 январа.

Виставка славянських художників. Пими днями в помешканні міського музею відкрито буде дуже цікаву виставку картин чеських, моравських і польських художників. В виставці пій беруть участь багато відомих артистів-художників. На жаль, через деякі непорозуміння не взяли участі в цій виставці галицькі художники, як це спочатку малося на думці.

З приваду ювілею берлінського університету. Рада проф-сорів берлінського університету звернулася до киявського університету з пропозицією всти участь в святкуванні столітнього ювілею берлінського університету.

В справі „согласования именъ“. З наказу попечителя киявської шкільної округи, канцелярія університету виправляє непевності в документах тільки до 22 январа; потім вже усі студенти в цій справі муситимуть авертатися до самого попечителя.

3 Київціани. Повідь. 16 январа через дощ та ротавація снігу вода затопила передмістя Київля Деміївку. Подекуди вода стояла в аршин. Збитків вароблено на 1,000 карб. Воду викачувала з хатів вільна пожарна. Людям нікому нічого не сталося.

Сильні люди на Київщині. Офіційно встановлено, що до 1 январа 1909 року на всій Київщині було 4,432,539 душ жителів; чоловіків—2,193,195 та жінок—2,239,339. В городах живе 729,669, а по повіттах—3,702,865 душ. В Київі жило 459,904, в Бердичеві—74,504, в Василькові—16,327, в Звенигородці—19,452, в Каневі—11,623, в Липовці—10,102, у Радомислі—15,187, у Сквирі—22,199, в Таращі—15,337, в Умані—40,543, в Черкасах—38,878 та в Чигирині—14,608. По повіттах жило в ту пору: в киявському—382,936, бердичівському—272,624, васильківському—376,650, звенигородському—310,610, кавіському—296,903, липовецькому—247,534, радомисльському—337,374, сквирському—256,531, тарашанському—270,132, уманському—330,549, черкаському—356,303 та в чигиринському—264,689 душ.

3 Поділля. Про вбивство городового. „К. В.“ азов пишуть про вбивство городового в Вінниці. Крамарь, що встрітив городового, запевняє в участку, ніби городовий, підглядаючи, що в його та в товаришів його в кешені до 2,000 карб., завалився одніма ти гроші. Оборонячись, грамарі подалися навтьокі, і ваче б то мусили одстрілюватися од городових. От тоді саме й убив ненароком крамарь городового.

Пощести. „Под.“ сповіщає, що в с. Бялдорів, биятського повіту, слабують люде заразом на три пощести: на тиф, на дифтерит та на шкарлатину. Слабих дуже багато. Присланий туди лікарський персонал не виправляється з слабкими. І багато мре. А тут ще погана погода та бруд по хатах. Ховають по скілька душ на день.

3 Чернігівщини. Капіт з мостом. У Чернігові роблять новий міст через Десну до ваказу. По старому місти не можна і люде перевозяться в ваказу та на ваказ просто через річку, по кризі. А над кригою тепер стоїть там на три чверті аршина води. Лід ледві-ледві держиться. Діляжачів через кригу зовсім не пускають, а звощиків стражники пускають одного на 40 ступнів од другого. І чезо це перевозяться часом з години. Звощики беруть удвоє. А пішки по коліна в воді не пройде. На ваказі набралось сива краму, непереважено в город.

Незвичайна школа. „Евр. Изв.“ пишуть, ніби княгиня М. П. Долгорукова дала новозбиківському товариству підмоги бідним три тисячі карб. на школу рукоділля. Та тільки княгиня поставила важку умову товариству: щоб до школи, яка й зараз е, не приймали євреїв. Княгиня Долгорукова—це вдова покойного князя Н. Д. Долгорукова, брата відомих діячів Павла й Петра Долгорукових. Покійний князь, ще за життя свого, збудував у Новоизбиків дівочу гімназію з умовою, щоб туди приймали без пропенту єврейських дітей.

3 Полтавщини. Проти єврейських артистів. В Лубнях літній театр, що

раніше належав товариству народної тверезости, зараз належить першому громадському зібранню, старшина якого й орудує ним. На цей рік театр на увесь літній сезон віддано в оренду євреєві д. Рабінову з такою умовою: орендар не має права ні в якому разі наймать театр артистам, що грають на „єврейському жаргоні“ аж до самого останнього місяця літнього сезону. Бажаю, щоб перші місяці сезону була російська трупа, потім „малоросійська“, а тоді вже хоч на „єврейським жаргоні“. Таким чином українці щасливіші за євреїв. До того ще варто зауважити, що адміністрація може й тоді їм не дозволити, як це було попереднього року, а „малоросам“ дозволяти.

3 Херсонщини. Являнка. На святках в с. Шарівці, богодухівського повіту, в школі одбулась являнка, на якій школярі продеklamували декілька російських віршів і багато байок Глібова. Співали українських пісень. Усім глядачам, особливо простим людем, українські номери програм дуже подобались і школярів вітали гучними оплесками. На сам кінець було роздано подарунки школярам.

3 Херсонщини. Жіночі курси. 20 январа починають приймати прохання од охочих поступити на видчі медичні курси, що одкриваються в Одесі; прохання треба подавати предсідателів ради курсів професорові С. В. Левашову. З осени єсть уже 900 прохання од охочих учинися на цих курсах. Од православних 200 прохання, а то все єврейки. Більшість цих прохання не уважать, бо нема при їх свідцтва за видержані додаткові экзамени. Тепер прохання приймають тільки з цим свідцтвом. Наука на курсах починається 20 августа. Одкривють один тільки перший курс. Курси міститимуться в домі Юдіуса, на Херсонській вулиці.

За невилплати. „Р. Вѣд.“ сповіщають, що в Херсоні вимагають з орендаторів городської землі, щоб вони негайно вилплатили невилплатки за багато минулих років. За невилплатки поціновано добро 265 орендаторів і його продаватимуть з молотка. Орендатори не знають, що їм тепер робити.

3 Кубані. Убивство. Опе недавно в станції Камішевській селянин Лапінков напався п'яний і так ударив свою жінку шворнем по голові, що та Богови душу віддала.

3 Таврії. Нелюдське душогубство. В Мелітополі жило собі подружжя—Ганна й Евдоким Захаренко. Жили погано. Чоловик зувався з жінкою і світ їй був немилый. Терпіла жінка тільки з-за ради маленької дочки. Швидко Захаренко покинув жінку без копійки за душею та десь подівся. Жінка довго бідувалася, а далі прийшла до себе на квартиру кухаря Алібєка. З ним вона стала жити, як з чоловіком. Жили так 10 місяців. Коли це вернувся Захаренко. Довідавшись про це все, він прийшов до колишньої жінки своєї, зарвав її ножем, а сам вилк. Дівчанка виказала на батька. Його арештували. Захаренко признався і тепер йде слідство.

Українці на чужині.

Другий український вечір в Ризі. 26 декабря в залі „Русского кружка“ відбувся і „Второй украинский вечер“. Програма його складалася, головним чином, з того, що було і на „Первом украинском вечере“, але азначно побільшено відділ співів. Вдруге виставляли „Вувальщину“, вдруге співали пісні: „Віють вітри ще й буйнеєвіки“, „Закувала та сива зозула“, „Зачинаймо веселитись і ин.; з нових пісень були такі: „Не щєбєця, солонейко“ (соло), „Ой, пущу я кониченка в саду“ (терпед з хором), „Українська думка“ (соло), „Колі розлучається двоє“ (дует), „У Київі на ривочку“ і ин. Публики було повнісінька зала, не вважаючи на те, що білетів дешєвше і карбованця не було. Вечір взагалі мав успіх. (Од власн. кореспонд.)

Вистава та концерт. 18 январа в Гатчині, петерб. губ., гурток українців виставляв пісні: „Майська віч“ і „Кум Мрошник“. Так само 22 январа петербурзькі українці беруть участь в великому етнографічному вечері, де будуть мати своїх представників всі народи Росії. А 23 январа в Петербурзі улаштує подільське земляцтво петербуржського університету український концерт. Концерт буде виключно український з широким й цікавим програмом. (Од власн. кореспонд.)

Товариство „Просвіта“. 6 январа в помешканні редакції газети „Никольск-Уссурийскій“ відбулась організаційна збори українського товариства „Просвіта“ для розгляду виробленого вже статуту. (Никол.-Уссурийск.)

Випущено з кількох уссурійських тюрми 27 декабря р. 1909 редактора газети „Живое Слово“—д. Раасудла-Переверзева. Д-ій Раасудла-Переверзєв одсиджував (5 день) в тюрмі кару, накладену на його адміністрацією за надрукування фельетона „Из сказаний действительной жизни“ Пилиповича. (Никол.-Уссурийск.)

Українці на Буковині.

В справі української народної освіти на Буковині року 1908. На 318 всіх громад на Буковині наприкінці 1908 року було народних шкіл 492; з них українських громад було 152, які мали 199 народних чисто українських

шкіл. Окрім того, було ще на Буковині тоді 3 школи німецько-українські, 2—волосько-українські, 4—німецько-волосько-українські і, врешті, одна—німецько-українсько-польська. Дітей, що по закону мусили ходити до народних шкіл, року 1908 було всего 119,141. З них нездатних до науки або калік рахувалося 1,806 дітей, а 7,390 здорових дітей не могли доступитися до шкільної науки через брак відповідного числа народних шкіл. Скільки було в той час українських дітей шкільного віку, докладно невідомо. Відомо тільки, що року 1908 до чисто українських шкіл ходило 88,951 школярів. До учительської хлопчачої семінарії в Чернівцях ходило тоді ж таки всего 309 учнів; між ними було 113 українців—менше на 3 чол., ніж року 1907 (116 учн.). В жіночій учительській семінарії всего вчилися 176 дівчат і серед них було 62 українки. (Народний Голос.)

Економічне життя України.

Тютюництво. Надністрянська частина Поділля здавна вважається центром тютюництва. Але останніми часами тютюництво в цій районі починає занепадати. Головною причиною цього являється неограничаність продажу й залежність тютюників од скупщиків, що встановлюють на тютюн такі ціни, які самі хотять. Останнього року, не вважаючи на менший проти 1908 року врожай, що, здавалося, повинно було б вплинути на збільшення ціни, останні знов понизилися. Так, за кращі сорти тютюну в 1909 році платили по 7—9 карб. 50 коп. за пуд, а на тютюн селянської культури ціни впали до 3,50—4 карб. за пуд.

Кубанська нафта. Нафтопромисловість Кубанського району починають уживати заохід, щоб зорганізуватися на зразок нафтопромисловців бакинського та інших районів. Так, уже подано прохання, щоб дозволено було відкрити постійний орган нафтопромисловців у Катеринодарі й щоб на користь цього органу дозволено було брати по 1/20 коп. з кожного пуда вивезеної нафти.

„Благословенна земля“. В Славянську, на Харківщині, знайдено нові дуже глибокі шари соли.

Нові підприємства. В Київі організується нове акціонерне товариство для експлуатації млина Кельбера на Полоді, основний капітал нового товариства 500 тис. карб.—У селі Армавірі, на Кубані, організується акціонерне товариство з основним капіталом у 300 тис. карб. для експлуатації Армавірського чаюоплавного й машинобудельного заводу Місюжнікова.

Землеустроїство. Харківський виді селянського банку за невчасний виплат боргів призначив до публічного продажу 12,000 десятин землі, купленої селянами через банк. Уся сума боргів досягає 900 тис. карб. Найбільше боргів припадає на ізюмський повіт, де минулого року був неврожай.

Кооперативний рух. Нове кредитове товариство відкрилось у Красно-Луцькій волості, на Полтавщині, під назвою Красно-Луцько-Римарівського кредитового товариства.

3 життя „Просвіта“.

Миколаївська „Просвіта“. У г. Миколаїв, 16 январа, т—во „Просвіта“ виставляло „Наталку-Полтавку“. Опера пройшла, як з вокального, так й з художнього боку, нічого собі. Особливо гарво співали та грали д-ка Токарева (Оксава) та д. Науменко (Петро). Після вистави були танці. Збору було 50 карб. 80 коп.

Київська „Просвіта“. Сьогодні відбулась збори бібліотечної комісії киявської „Просвіти“. Прохают всіх членів прабити в 8 годян вечора.

На порядку денному: 1) звідомлення за минулий рік, 2) вибори уряду, 3) доклад Раді і 4) біжучі справи.

Українські часописи та журнали.

На Україні Російській, в Галичині, в Америці шириться український національний рух, а разом з тим повстають все нові й нові українські газети та журнали. Подаємо отут по змозі повний список українських газет та журналів, що виходять у 1910-му році.

Село. Українська народня ілюстрована газета для селян і робітників. Виходить щотижня. Передплата на рік 2 карб. Київ, В. Володимирська, 28.

Рідний Край. Ілюстрована літературна та політична часопись. Передплата на рік 4 карб. Київ, М. Благовіщенська, 115.

Світова Зірниця. Селянська газета. Виходить щотижня. Передплата на рік 3 карб. Почт. ст. Ярошенка, подільської губ.

Літературно-Науковий Вістник. Український місячник літератури, науки й громадського життя. Передплата на рік 8 карб. Київ, В. Володимирська, 28.

Українська Хата. Популярний літературно-науковий ілюстрований місячник. Напрямок журналу національно-поступово-демократичний. Передплата на рік 4 карб. Київ, Бульварно-Кудрявська, 36, кв. 8.

Записки Наукового Товариства у Київі. Науковий журнал. Передплата на другу серію (4 кн.) 5 карб. Київ, В. Волод., 28.

Українське Бібліяництво. Журнал українських пашників і служить по-

требам бжільництва на Україні. Передплата на рік 1 карб. 50 коп. Адресувати: Київ, Українське Вжільництво.

Молода Україна. Українська часопись для дітей старшого й молодшого віку. Виходить раз на місяць. Передплата 2 карб. (При Рідному краєві 1 карб.). Київ, М. Благовіщенська, 115.

Українські часописи та журнали, що виходять в Галичині.

Діло. Щоденна газета національно-демократичної партії. Передплата на рік для російської України 22 корони. Львів, Ринок, 10.

Свобода. Політична, просвітна і господарська часопись, виходить щотижня в четверг. Передплата для російської України на рік 2 карб. Адресувати так: Австрія, Львів, Ринок, 10.

Громадський Голос. Радикальна часопись для народу. Виходить двічі на тиждень. Передплата на рік 4 карб. Львів, ул. Ліндого, 7.

Народне Слово. Ілюстрована часопись для народу. Виходить тричі на тиждень. Ціна 2 карб. Львів, Академічна, 8.

Перемиський Вістник. Двотижнева часопись товариства „Селянська Рада“ в Перемислі. Передплата на рік 1 карб. Адресувати так: Австрія, Перемисль, Побережжа Ф. Юсефа, 1.

Земля і Воля. Щотижнева часопись української соціал-демократичної партії. Ціна 2 карб. Чернівці, ул. Броварна, 84.

Хлопська Правда. Часопись політична, економічна, літературна і наукова для сільського робочого люду. Виходить двічі на місяць. Передплата на рік 2 карб. Мгіва (Вуковина).

Письмо з Просвіти. Газета для селян. Виходить двічі на місяць. Передплата на рік 2 карб. Львів, Ринок, 10. Т-во Просвіта.

Русля. Клерикальна часопись. Виходить щодня. Передплата на рік 12 карб. Львів, ул. Осоловських, 11.

Чорна Рада. Двотижнева газета. Передплата на рік 2 карб. Wien XVIII. Gentsgasse, 21.

„Економіст“. Економічно-господарський місячник. Передплата на рік 2 карб. Львів, Ринок ч. 10.

Записки Наук. Товариства імени Шевченка. Науковий журнал української історії, філології та етнографії. Виходить 6 книжок на рік. Передплата 6 карб. Львів, ул. Чарнецького ч. 26.

Народний Голос. Щотижнева ілюстрована часопись. Передплата на рік 2 карб. Чернівці, Вуковина.

Громадянин. Орган буковинських радикалів. Виходить раз на тиждень. Передплата на рік 3 карб. Чернівці, ул. Шевченка, ч. 4 (Вуковина).

Господарь і промисловец. Орган краевого господарського союзу. Передплата на рік 2 карб. Стрий, Галичина.

Самоміч. Популярний додаток до „Економіста“. Виходить раз на місяць. Передплата в Росії 80 коп. Львів, Ринок ч. 10.

Молода Україна. Орган „Українського студентського союзу“. Виходить раз у місяць. Передплата на рік 2 карб. Львів, вул. Яблосовських, ч. 2.

Учитель. Педагогічний журнал. Виходить двічі на місяць. Ціна на рік 4 карб. Львів, Сикотуська, 47.

Наша школа. Науково педагогічний журнал. Виходить 4 рази на рік. Передплата на рік 12 корон. Львів, ул. Супіньского, ч. 17.

Прапор. Орган українського народного учительства в Галичині. Виходить тричі на місяць. Передплата на рік 3 карб. Коломия. ул. Ляжварська, ч. 98.

Каменярі. Орган „Вільної організації українського учительства на Буковині“. Виходить двічі на місяць. Передплата на рік 3 карб. Нові Мамаївці (Вуковина).

Дзвінок. Ілюстрована часопись для дітей. Виходить два рази на місяць. Передплата на рік 6 корон. Львів, ул. Вірменська, ч. 2.

Крім того в Галичині виходить для селян газета: Подільське слово. Виходить ще Нове Зеркало, сатирично-юмористичний двотижневик.

Українські часописи, що виходять в Америці.

Свобода. Найбільша українська часопись в Америці. Виходить щотижня. Передплата на рік 5 карб. „Svoboda“ 184 Hudson St. New-York N. V. N. A.

Канадійський фармер. Тижнева газета політики, економіки, літератури та господарства. Передплата на рік 2 карб. Winnipeg, Man, Canada.

„Світок Правди“. Українська релігійно-народна часопись. Передплата на рік 1,00 доллар. Toronto, Ontario, Canada.

„Хлопський Параграф“. Орган українських вільнодумців в Америці. Часопись присвячена інтересам українських робітників. Виходить двічі на місяць. Передплата на рік 2 карб. P. O. Box 219. Salem, Mass.

За кордоном.

Японія й Америка.

17 юля 1911 року кінчається час, до якого має силу умова між Японією та Сполученими Штатами. Проект нової умови, вироблений Японією, налягає головним чином на питання про японську імміграцію. Японія хоче, щоб японським робітникам було дозволено вільно переселятися на територію Сполучених Штатів. Що ж до американського уряду, то він має на думці чекати з своєю відповіддю доти, доки

в цій справі не висловиться Англія. Річ у тім, що деякі англійські колонії, особливо Британська Колумбія й Канада, вже нарікають на японську імміграцію. Отже коли Англія вживе яких-небудь репресивних заходів проти японців, тоді Америка й собі зробить те саме.

На Камчатці.

Двоє ланців, що провели літо й осінь на Камчатці й дослідили її вздовж і впоперек, повернулись тепер у Данію з готовим уже планом експлуатації рибних багатств цього закунутого кутка. Як тільки настане весня, вони повернуться назад в тім, щоб заснувати там фабрику рибних консервів. Головним чином їх приваблює сьомга, для якої вони вже майже підшукали ринок. Успіх підприємства можна вважати шлком забезпеченим, бо данші встигли вивозити собі дуже вигідні концесії.

ТЕЛЕГРАМИ

(та останні вісти з газет).

Діяльність уряду та адміністрації. ПЕТЕРБУРГ, 19. Народа про казенні підряди ухвалили, що всі замовлення виконуються на російських заводах робітниками-росіянами; всяке замовлення за кордоном може бути тільки з дозволу кабінета міністрів; оддавати підряди без торгів теж не можна без дозволу міністра. Заводиться тюремна інспекція у волинській та подільській губерніях.

Судові справи.

МОСКВА, 19. У воєнному суді розбиралась справа про поштово-телеграфну забастовку в Москві. Вину ватавців і свідків дуже багато і ця справа тягаться вже 5 літ. За цей час де-які винуватці зникли, а де-які поправили.

МОСКВА, 19. „Утру Рос.“ з Мінську пишуть: За шахрайство всіх служачих сирітського суду оддано під суд.

Суд над бувшим депутатом.

ПОНЕВЖ, 19. Виїздною сесією вільської судової палати розглядалась справа бувшого члена другої Думи Кулстаса. Його винуватили за промову, яку він сказав 12 февраля 1907 року на станції „Поневж“. Палата засудила Кулстаса на півтора року до кріпости.

Арешти хлістів.

МИКОЛАЇВ, 19. Заарештовано 80 душ сектантів хлістів—чоловіків і жінок підчас „радівня“.

Вбивство.

МОСКВА, 19. „Утру Росіїн“ пишуть з Петровського П'яний Лукашін, 30 років, повернувшись додому, почав бити батька. Батько став перед іконою молитися Богу. Син ухватив ікону, вдарив батька по голові і вбив його.

Парламентські вісти.

ПЕТЕРБУРГ, 19. Сьогодні на засіданні думської бюджетної комісії розглядалась обрахунок кредитної канцелярії.

Говорилось ще про потребу знищення інострального відділу канцелярії. Після одкриття думської сесії опозиція внесе запитання про вихід з центрального кафе і про арешти в звязку з автіалкогольним з'їздом.

Октябристи внесуть проект про асигновку на побільшення судових слідчих, коли жандармерія не буде вести політичних справ.

Одкриття аптек.

ПЕТЕРБУРГ, 19. Міністерство внутрішніх справ оповістило правила для одкриття аптек. Насамперед дозволяється одкривати аптеки городам та земствам, а потім фармацевтам, що одкривають аптеки вперше. На випадок конкуренції, перенство оддається давнім власникам аптек.

При підрахунок часу служби, магїстрам додається 2 роки, а провізорам—один.

При конкуренції приватних осіб, перенство оддається тому, хто раніш звяз питання про одкриття аптек.

Французькі гости.

ПЕТЕРБУРГ, 19. Французькі депутати виїдять до Петербургу 3 го февраля і пробудуть три дні. Вони гадають завітати в „Зрмітаж“, музей імени Імператора Олександра ІІ, Зімівій Дворець, французьке посольство і Державну Думу. Од імени членів Думи та Державної Ради буде улаштовано для гостей банкет. На банкеті мають бути Завольський та французький посол. З Петербургу французи поїдуть до Москви і з ними поїде депутат Ефремов. Всіх французьких гостей прийде 13 душ: 7 сенаторів—Д'Естурвель, Флавлен, Меньє, Верже, Код, Екорне, Куйба; п'ять депутатів: Делабарю, Вок'є, Шастене, Лефое, Жераль і юрисконсулт міністерства іностранных справ—Фроможо.

Хворість Фальєра.

ПЕТЕРБУРГ, 19. Брюсельська „Petit Bleu“ передає чутку, що Фальєр заслаб і хоче одмовитись од президентства.

Єврейська еміграція.

ПЕТ

зати плату за паспорт і тим, що будуть емігрувати не через море. Товариш міністра Мілер заявив, що правительством згодується з Гордоном, але гадає, що це пошкодить інтересам морського відомства.

Твори Куропаткіна.
ПЕТЕРБУРГ, 19. Куропаткін написав історію в трьох томах "Росія для русских".

Хомяков про думські справи.
ПЕТЕРБУРГ, 19. Хомяков гадає, що в першу чергу в Думі піде бюджет. Висловив свою думку і про те, що прийняті Думою законопроекти довго залежуватимуться в Держ. Раді.

В розмові з кореспондентом. В. В'їд. Хомяков сказав, що він не думає зрікатися предсідательства в Думі.

Протест проти засудження М. Ковалевського.

ПЕТЕРБУРГ, 19. З Парижу "Кіевск. В'їст." телеграфують: Чимало видатних політичних та громадських діячів підписало протест проти засудження Максима Ковалевського, яко редактора "Страны".

Закриття бібліотеки.
ЧЕРНИГІВ, 19. Сьогодні відбулося засідання губерньського про товариства і союзи присутствія і ухвалено закрити громадянську бібліотеку, що існувала 32 роки і мала 836 передплатників. Незабаром відбулися літні відкриття зібрання членів бібліотеки.

Штрафи.
МОСКВА, 19. Адміністрація општрафувала "Утро России" на 500 карб. за статтю Львова "Єдиненіе народностей России".

Поміж союзниками.
МОСКВА, 19. Учора на зібранні монархістів святили союзницький стег. Восторгов заявив, що він незабаром поїде до Царського Села і попросає прийняти цей стег.

ПЕТЕРБУРГ, 19. Головна рада "союза р. н." висловила свої жалі з приводу того, що Дубровін і Полуболярінова покидають ряди.

Головна рада "союза р. н." не годиться злучити "союз р. н." з "союзом Архангела Михайла".

Всякі звістки.
ПЕТЕРБУРГ, 19. Вийшов до Києва помішник начальника головного артилерійського управління Ляхович.

ПЕТЕРБУРГ, 19. Заслаб депутат Жуковський.

ПЕТЕРБУРГ, 19. З дванадцятиох заарештованих робітників, делегатів англійського конгресу, випущено шість, одному заборонено прожити в столиці.

Чума.
АСТРАХАНЬ, 19. В урочищі Нарувалі померло од чуми 5, хворих 4. За кордоном.

ПЕТЕРБУРГ, 19. З Берліну повідомляють, що відомий Кук, який буди то одкрив північний полюс і якого за брехню тягли до суду, втік з Гейдельбергу у Вюрбург. Адреса його лишається невідомою. Поліція тепер його розшукує.

ПЕТЕРБУРГ, 19. З Костянтинополя одержуються тривожні вїсти про непевне становище на Близньому Сході. Звертає на себе увагу постанов парламенту—кушити чотири нових контр-міноносця.

Література, наука, умілість і техніка.
— Нові книжки. Видавництво "Загальна бібліотека" в Коломиї, що уже другий рік випускає книжечки по ціні 15 коп., випустило оце дві нових книжки: 1) Мамін-Сибіряк—Чудлива совість і "Татко" (оповідання), 2) Ф. Ніцше—"Так мовив Заратустра".

Літання.
Геть з моторами! У "Л'Аего" за 20 января видрукувано листа про повітряну бішкетку (так звать французі летючий апарат без мотора). Ось він:

Шановний Редакторе!
Прочитавши нещодавно в "Л'Аего" стато про повітряну бішкетку, маю Вам сповістити про спробу мої з одним таким самольотом. Вже давно я мав деякі результати, бо міг на протязі півхвилини підніматися на п'ятдесят сантиметрів від землі. Зараз я закінчив конструкцію своєї бішкетки і особливою системою передачі досягаю того, що мої гвинти роблять 300 поворотів за хвилину. Мій апарат має двоє крил з обох боків і руль глибини з-заду. Окрема ручка править стерном напрямку.

Нещодавно мені вдалося пролетіти в парку Сен-Клю 800 метрів на висоті від 9 до 10 метрів. Один гвинт зіпсувався і я мусив відновити спробу. На цей раз я прив'язав до землі повітряну кульку на мотузці довжиною двадцять метрів. Прокотились 100 метрів по землі, я піднявся скоро після того пролетів над кулькою на велику відлижжю приятелів, котрі заперяняли, що я не піднесу так високо.

З повагою
René de Moltac.

Редакция додає: "Чи згоден М. de Moltac відновити спробу при свідках? Ми прищемо представників".

Ми нарочито привели не скорочуючи листа Де-Мольтака, зважаючи на величезну вагу проблеми самольота. Сучасна механіка не заперече вже можливости польота

власними силами і ті часи, коли офіційна наука трактувала взагалі авіацію як безглузду утопію, виводячи, наприклад, з помилок встановлених законів протилежності повітря, що 14 ластівок для польоту розвивають 1 кіньську силу, безповоротно минуло.

І коли б навіть звістка про вище згаданий самольот це справдилася, нам лишиться переконання, що питання самольота, питання демократизації авіаційної умілости, являється питанням лиш дуже недовгого часу і здійснення його при сучасних технічних засобах не стріне якихсь особливих непереможних труднацій.

Театр і музика.

— Театр "Соловцов". У вівторок, 26 января, в бенефіс Н. А. Будкевич буде виставлено в перший раз нову п'єсу С. Юшкевича "Комедія Брака".

ДОПИСИ.

БАРАНІВКА, радомисльського повіту (на Київщині). Наш куток дуже глухий, мабуть нема вже глухішого по всій Київщині, але вже й тут селяне починають цікавитися рідними справами, рідною книжкою і рідними часописами.

В багатьох уже із наших письменних селян можна знайти українські книжки, а то й часописи. Кому із наших селян трапляється бувати у Києві, чи то в суді, чи то по інших справах, то вже не вернеться за голими руками, а привезе хоч яку-небудь українську книжку із новиних.

Наші селяне дуже вподобали книжку про "Чорний пар" і вже з минулого року завезли й на своїй землі чорний пар.

Шкода тільки, що поля у нас розбиті на три руки і невідомі люди ремстають, як хто зарані починає орати на пар.

АНАНІВ, на Херсонщині. *Нова газета.* 31-го февраля с. р. у Ананіїв почне виходити, з допомогою відповідного зємства, тижнева газета під назвою "Ізвістія ананєвського уездного зємства". Програма цього видання доволі різнобарвна: тут є і урядові звістки і звітдовлення про діяльність зємських органів і статі по медицині, ветеринарії, по сільському господарству, з економічного життя краю і інші. Газета має виходити що суботи і висилатиметься дурно всім зємським установам зимість червоношанної "Русской Р'єчи", що у 1909 р. зємство розаслало дурно по школах. Що до напрямку цього нового видання, то, як можна думати, він буде не лїше за октябрістів. До українського питання це видання становиться негативне і розуміється ніяких дописів і статів українською мовою не міститиме.

ЛУБНИ (на Полтавщині). *Про зємську книгарню.* Більш десяти років в Лубнях існує книгарня місцевого повітового зємства. Засновано цю книгарню з метою продажу книжок та інших писарських приладдя (паперу, атраменту, олівців то що), по дешевій ціні й кращого гатунку. Так воно й є: тут завше можна добути все трохи дешевше й краще. З початку тут був і великий вибір українських книжок, особливо коли головою зємства був д. Ів. Леонтович (член Державної Думи і лубенський повітовий маршалок). Продавалися вони з невеличкою знижкою проти номінальної їх вартости. Зараз же єсть українські книжки чомусь тільки старих виданів, а останніх немає, не зважаючи на те, що попнт на їх дуже зростає. Минулого року зємські збори з пропозиції зємської управи ухвалили книгарню цю закрити зовсім для городських покупців, а тільки тримати склад для потреб зємства та зємських школ. Зараз зємство ніби-то змінило свою думку і зважає, що книгарні закриття зовсім не треба, а навпаки—її варто поширити та перевести в осередок города, щоб збільшити продаж. Це зовсім перелякало "коммерсаіт" книгарів, а покупці дуже льому раді і дуже добре зробить зємство, коли справдять свої заміри. Майбутні надзвичайні або чергові збори зємських гласних мусять сказати розумне слово в оборону книгарні.

Листування редакції.
З Копровському. Завідує Богдан Ярошевський. Його ж можна запитати й про Бульбу.

Золотоша. Матюш. Нічого не знаємо про цей журнал. Зверніться до когось з харківців.

Справочний одділ.
Календарні відомості. Сереза, 20 января. Пр. есфимія Великого, свмч. Васси, есвтія, есвенія

Сх сон. 7 год. 85 хв., зах. сон. 4 год. 53 хв. Ес Миснь настє в 1 г. 29 хв. по пол. Театр "Грамтності"—"Весталаниа". Український Клуб—Літературна вечірка. Т-во "Прогісита"—Засідання бібліотечної комісії.

19—20—1909 р. Відбувся перший всеукраїнський просвітньо-економічний конгрес у Львові.

Редактор **Ш. Павловський.**
Видавць **С. Чиналенко.**

Оповідки.

Хлопець (18 р.) столяр, шукає якої-небудь роботи. Адр: Паст. 6а, д'явцв, А. Шляйчєрко.

Дача коло моря і г. Сочі
продається на 14.000 карб. пляжком упорядкована для життя. Снитати в конторі і прочитати опіс її. Комісіонерам—гопнорар. 00-1354-2

СРЕДСТВО ДЛЯ УХОДА ЗА ВОЛОСАМИ.
НЕДЕЛЬНЫЙ КУРСЪ УХОДА ЗА ВОЛОСАМИ только 7 коп. в день.
И предлагаю каждому, желающему своим волосам, потребовать у меня полезный и дешовый курсъ ухода за волосами, состоящий изъ:
1. Одной большой пробной баночки моего первого средства для волос.
2. Одного куска специального мыла для головы.
3. Трехъ подробныхъ наставлений и разъяснений, касающихся правильного применения моего средства.
Все это я высылаю за свой счет по получении семи семикопеечныхъ марокъ: только образъ недельный курсъ ухода за волосами обходится не дороже семи копеечекъ в день, и каждую баночку моего средства за негома умерженную плату на опыте убьются изъ истинности моего способа.
Отправка каждому, кто желаетъ совершить безъ затратки немедленнo по получении письма съ марками.
ДЮЖОНЪ КРАВЕНЬ-БЕРГЕИ.
Спб., 270 Невский пр. 13.

2 КОСТЮМИ за 5 р. 25 коп.
З метою поширення ми вислаємо замість 12 р.—за 5 р. 25 к. 2 костюмих одрзи:
1) 4 1/2 арш. на ціле мужське францязького тріко, дуже міцної, практичної з модним рисунком шерстяної матерії 2) 8 арш. на ціле дамське вбрання шерстяної матерії "Англей" дуже гарної та модної. Таки ж одрїзї тільки кращого сорту, вислаємо за 5 р. 75 к. Пересялка 55 коп. Коли замовляється 2, чи більше пар одрїзів, то пересялка на ваш кошт. Вислаємо по листі наклади, п. без завдатку і з запорукою. Коли не сподобасться, поймаємо назад. Замовлення адресувати: Г. ЛОДЬ, в фабрику Т-ва "ЗХО" 1-1331-2

У ХАРЬКОВІ передлачувати "Раду" на таких-же умовах, як і в конторі газети, можна у власного агента В. Чепеланського, Нечевськ. бульв. № 7, а також в "Українській Книгарні". Рибная № 25.

Цими днями вийшла нова книжка: **В. Щербаківський. АРХИТЕКТУРА у рїнних народів України.** (В тексті більш ніж 200 ілюстрацій).
На звичайному папері 1 карб., на веленовому 1 карб. 60 коп. Випускати можна з Львова (Ринок, 10, книгарня наукового товариства імені Шевченка). 10-1306-7

НОВА КНИЖКА
"Б-А-Й-К-И" (по Крилову)
М. Старицького.
Видання третє, доповнене з багатьома малюнками та вишєтками. Ціна 30 коп. 10-1192-9

Вийшла з друку нова книжка українського видавництва: **"Знаття—то сила"**. **Д. СІРОМАХА.**

Про фінансову науку
з додатком двох статтів **Никола Порша:**
Зміст книжки: Про фінансову науку. Державні доходи Росії. Звичайні доходи. Налоги та пошліни. Державний бюджет. Пододходний налог. Додатки: I. Місцеве фінансове господарство. II. Україна в Державному бюджеті Росії. Ціна 50 коп.
Склад видання: в "Українській книгарні", Безаківська, 8 і в книгарні "Літературно-Наукового Вістника", Володимирська, 28, 15-1138-11

НОВОЕ СРЕДСТВО ДЛЯ МОЙКИ Б'ІЛЬЯ
ЮРКСИЛЬ
СОВЕРШЕННО УСТРАНЯЕТ НЕОБХОДИМОСТЬ СТИРКИ БЕЗЪ ХЛОРА БЕЗЪ СОДЫ БЕЗЪ МЫЛА!
ПРОДАЖА БЕЗЪ

ДАМАМ ГОР. КИВА. Інститутська № 10, Май-стерня спеціально "Ідеал" проп. велч. вибір остав. повнїзк і просьте звернути увагу на примірне вповненнє замовленнє та на добротнє матеріал; просьте не змішувати з парікамерськими. Великий вибір гот. кучерів (більш 500 шт.), а також прядків і кіс. Одір. остав. журнал. Принал. для п.ч. парімах.: фрізюр, свидли, тиль, бредлін та інше. 100-1091-72

24 **ОТКРЫТА ПОДПИСКА** **2 р. 40 к.**
III годъ изд. на 1910-й годъ III годъ изд.
на литературный, общественно-политический и популярно-научн. журн.
"БОДРОЕ СЛОВО"
выходящий в С.-Петербурге два раза в мѣсяцъ книжками в 4 листа большого формата (128 столбцовъ, 8 обычныхъ журнальныхъ листовъ. Статьи по искусству иллюстрируются снимками, отчетами, на веленовой бумагѣ. 24 книжки Подписная цѣна съ доставкой и пересылкой в годъ. 2 р. 40 к.
ДОПУСКАЕТСЯ РАЗРОЧКА:
1 р. 40 к. при подпискѣ, 1 р.—до 1-го мая.
Подписавшіе до 1 декабря на годъ получаютъ 2 ден. книжка бесплатно. Вь 1910 году вь "Бодромъ Словѣ" будутъ, между прочими, напечатаны следующие произведенья:
I. Беллетристика: Д. Я. Айзмана—Гость. С. С. Кондурушкина—Небесная карусель. Ф. Д. Крюкова—У окна. А. А. Киплена—Полтора Иваны. В. В. Муйжеля—Домъ на площади. Н. М. Осиповича—Провокаторъ. М. Л. Премирова—Ночные берета. А. Серафимовича—Темною ночью. С. Н. Сергѣева-Ценского—Вонский начальник. Е. Н. Чиркова—Скандалъ вь городѣ. Г. А. Яблочкова—Кладь. А. Ф. Дорозова—Тета Лиза.
II. Статьи: В. В. Водовозова—Что такое государство? (рядъ очерковъ). Л. С. Зана—Положеніе фабрично-заводскихъ рабочихъ вь Россіи по новѣйшимъ изслѣдованіямъ. Проф. В. Д. Кузьмина-Караваева—Общественное служеніе вь земствѣ и вь городскомъ самоуправленіи. Г. А. Ландау—Психологическая основа демократизма. Прив.-доц. П. И. Люблинского—Ученіе проф. Петражицкого о правѣ и нравственности. Проф. Д. Н. Оснянско-Нуждовского—Изъ психологии творчества (рядъ статей). Н. П. Огановского—Очерки по истории земельныхъ отношеній вь Россіи. Г. Я. Полонского—Драма и современный театр на Западѣ и вь Россіи. Л. К. Чермака—Грядущее желѣзнодорожное строительство. С. П. Шаецова (С. Марусина)—Вѣдомственный мечтаній и дѣятельность вь переселенческомъ дѣлѣ. В. Н. Шиндта—Идея о жизни-призракѣ вь "Трехъ сестрахъ" Чехова вь его творчествѣ вообще.
Постоянные отдѣлы журнала: 1) Очерки русской жизни (И. Бикерманъ). 2) Иностранная жизнь (В. Водовозовъ). 3) Изъ жизни Петербурга. 4) Вь провинціи (С. Патрашанъ). 5) Научный обзоръ. 6) Хроника.
АДРЕСЪ КОНТОРЫ И РЕДАКЦИИ:
24 **С.-Петербургъ, Невскій пр., 100.** **2 р. 40 к.**
3-1133-2 Ред.-изд. I. М. Бикерманъ.

24 **ПРОМЫШЛЕННОСТЬ И ТОРГОВЛЯ** **III**
номера вь годъ. годъ изда-нія.
НЕОБХОДИМЫЙ СПУТНИКЪ
ВСЯКАГО Д'ЬЛОВОГО ЧЕЛОВ'ЬКА.
НАСТОЛЬНАЯ КНИГА
каждого руководителя крупнаго предприятия, изслѣдователя экономическихъ вопросовъ, присяжнаго повереннаго и т. п.
Издание, посвященное вопросамъ промышленности и торговли, практической экономики, экономической и финансовой политики, а также защитѣ интересовъ не только торгово-промышленнаго класса, но и всего экономического развитія Россіи.

ЖУРНАЛЬ
"ПРОМЫШЛЕННОСТЬ И ТОРГОВЛЯ"
Органъ Совѣта Съѣздовъ
ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ И ТОРГОВЛИ
(выходитъ дважды вь мѣсяцъ, каждое 1 и 15 число)
подъ редакціей Управляющаго дѣлами Совѣта А. А. Вольскаго.
ГODOVOЙ ЭКЗЕМПЛЯРЪ СОСТАВЛЯЮТЪ
ДВА БОЛЬШИХЪ ТОМА
болѣе 5000 страницъ четкой печати.
ЖУРНАЛЬ ИЗДАЕТСЯ ПО СЛ'ЬДУЮЩЕЙ ПРОГРАММ'Ь:
1) Передовыя и руководящія статьи по всемъ текущимъ вопросамъ промышленности, торговли, банковаго и финансового дѣла, обильно иллюстрируемыя новѣйшимъ статистическимъ матеріаломъ.
ВЪ КАЖДОМЪ НОМЕР'Ь 8—10 ПЕРЕДОВЫХЪ СТАТЕЙ.
2) Обзоры денежнаго, фондоваго и всѣхъ товарныхъ рынковъ. Обзоръ внѣшней торговли и иностранныхъ государствъ. Обзоръ желѣзнодорожныхъ фрахтовъ. Обзоры желѣзнодорожнаго движенія. Каждый мѣсяць помѣщается 25 обзоровъ, совокупность коихъ даетъ полную картину экономической жизни страны.
3) Хроника, дающая систематизированный сводъ дѣятельности за двѣ недѣли вь области вопросовъ промышленности и торговли нашихъ Законодательныхъ Учрежденій и Правительства, а также краткое содержание работъ Совѣта Съѣздовъ. Представителей Промышленности и Торговли и всѣхъ остальныхъ общественныхъ организаций по промышленности и торговлѣ. Болѣе интересные и изысканные вопросы принципальнo организуются вь случаяхъ изъ практики судебныхъ департаментовъ Сената. Разъясненія, производимыя Преніи-статусными Сенатомъ по вопросамъ промышленнаго обложения. Разъясненія эти не печатаются НИ ВЪ КАКОМЪ ДРУГОМЪ ОРГАН'Ь. Наша хроника даетъ полное представленіе о положеніи вь каждой даннй моментъ и вь каждой инстанціи всѣхъ вопросовъ, волнующихъ и занимающихъ торгово-промышленную классъ страны.
4) Вь отдѣлѣ "Изъ торгово-промышленной практики" помещаются болѣе модныя статьи, замятки, письма вь редакцію, отчеты о съѣздахъ, междуведомственныхъ совѣщанійхъ и т. п.
Пробный номеръ высылается бесплатно.
ПОДПИСНАЯ Ц'ЬНА: съ доставкой и пересылкой на годъ—12 р., на 6 мѣсяцевъ—7 р. и на 3 мѣсяца—4 р.
3-1314-2 Редакция и Контора—С.-Петербургъ, Невскій, 100.